

Murjaanien kuningas toivottaa joulurauhaa

Muutama ilta sitten soitti Ouluun palannut entinen murjaanien kuningas, siis evp. Hän kysyi, mistä se murjaanien kuninkaan tituleeraus oikein tulee. Kertoi olleensa poikasena itekin "murjaanina", mutta nyt vasta oli ruvennut ihmettelemään, mikä hän oikein olikaan ollut.

Myönsin, että en ole koskaan minäkään koskaan tullut ajatelleeksi, itse kun olen vain kerran ollut tiernapoikana, silloinkin, jo aikamiehenä, vain tähdenkantajana, mänkkinä. Minulle kun ei ole suotu nuottikorvaa. Mänkin ei välttämättä tarvitse laulaa.

Muistin kohta Rauno Myllylän, hänen mainion kirjansa "Tähti se kulukeepi" eli tiernapoikien tarinan. (Nyt tuli jo kolmas painos!) Siitä selvitys varmaankin löytyisi, joten kehotin pistäytymään kirjastosa.

Asia jäi kuitenkin painamaan mieltä, joten otin esille Myllylän kirjan, jonka huomasin painetuksi jo 1991. Lisäksi huomasin lukeneeni sen hyvin perusteellisesti. Roolienkin kohdalla oli monta lyijykynä-alleviivausta. Olin vain unohtanut. "Murjaanin" kohdalla ei tosin ollut mitään merkintää. Ilmeisesti en ollut jäänyt sitä jähkaamaan, mutta olin myös unohtanut Myllylän arvioinnit. Niistä minun on täytynyt keskustella jo ittesä Kalevi Rousti-vainaan kanssa yli 50 vuotta sitten.

Erään Myllylän talletta-

man tulkinnan mukaan sana viittaa mauriin eli maurilaisiin, jotka taas ovat Marokon, Algerian ja Tunisia mustaihoisia asukkaita. Myllylä muistaa lisäksi, että on väitetty Murjaanien kuninkaan – nyt isolla kirjaimella – olevan ainoa jäljelle jäänyt kolmesta tietäjäkuninkaasta. Lisäksi hän muistaa, että "Mur-

jaanin" on katsottu edustavan Juudasta, joka sitten on jäänyt pois näytelmästä.

Asiasta toiseen.

Keskustellessamme tästä Panuttaren kanssa, hän muisti heti ulkoa – niin kuin muistaa "kaikki" varhaisvuosien sakin runot – radiramssun Pepestä: "Pepe oli musta kuin musta on musta. Se herätti

meissä vain kummastusta. Hän oli syntynyt neekeriksi, ja musta hän oli juuri siksi./ Ylväänä kerran hän merelle lähti, laivanansa tynnyri ja kompassina tähti, airoinansa käsivarret eikä muuta mitään./ Tuuli häntä kuljetteli kauas itään. Parin tunnin kuluttua tuli aika nälkä. Siitä syntyi tietystikin sangen suuri pälkä./Pete huusi täyttä suuta, kunnes saapui laiva. Juuri sillä hetkellä tynnyrikin kaatui."

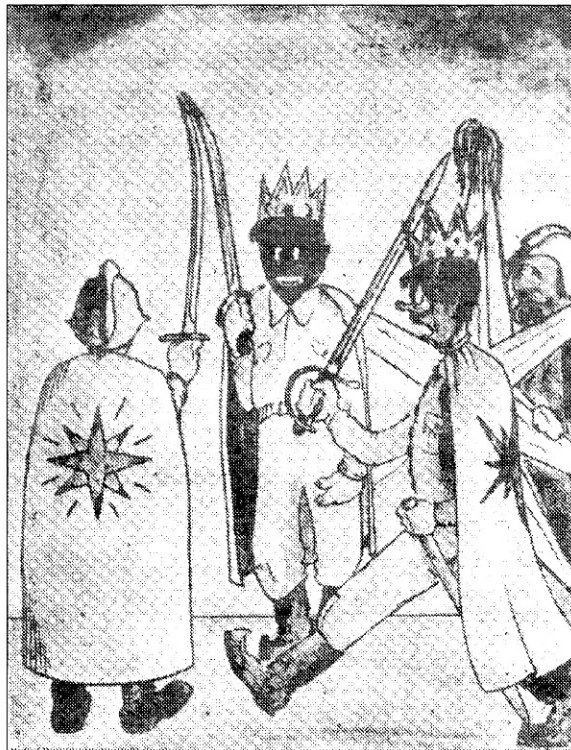
Kuvana oli piirros näitistä pojanpallerosta, joka istui tynnyrissä (ilmeisesti halkaistus-

sa).

Keskustelumme jatkui nykypäivän hengessä. Laulukaan ei herättänyt lapsissa kummastusta: neekeri mikä neekeri. Emme ymmärrä, miksi neekeri ei saa olla neekeri! Käytän sanaa edelleenkin. Jos neekeri ei ole suomeksi neekeri, mikä sitten on suomeksi esimerkiksi intiaani, eskimo, mongooli? Olin lisätä luetteloon lappalaisen, mutta muistin, että lappalaiset itse tekivät itsestään saamelaisia. En mahda mitään sille, että silloin tällöin puhun yhä lappalaisista. Sanana se ei ole mitenkään halveaava, paremmin kuin neekerikään.

Tässä asiassa Suomes-

me on menty hömpötyksiin. Joulurauhaa kaikenvärisille, jotka joulua viettävät!

Piirroksen tiernapoikien esityksestä on tehnyt arkkitehti Jukka Similä (1926-75) syksyllä 1945. Piirtäjä, silloin 19-vuotias sotaveteraani, oli Oulun lyseon VII:llä luokalla.

Pam